

SZENTES ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

☛ Egyes lappeldányok kizárólag Schönfeld A. könyv- és papirkereskedésében kaphatók. ☛

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérsékelt árjegyzék szerint számít fel.

Baross Gábor †

Középületeinken lengő gyászlobogók jelentik, hogy általános, nagy gyászunk van — és valóban az, az egész magyar nemzet, az ország gyászja jut e sötét lobogókban kifejezésre.

Régtől nem volt az országnak olyan általánoson megsiratott nagy halottja, mint van mostan, a mikor Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter fekszik, élettelen, a ravatalon.

Halálhíret egy izben, már a mult szombaton meghozta hozzánk a táviró. Lapunk legutóbbi számában közöltük is a közönséggel e lesújtó hirt, de milyen nagy volt örömünk, mekkora fájdalomunk megkönnyebbülése, mikor vasárnap a halálhír cáfolata Budapestről megjött.

Hogy biztunk és reménykedtünk, mikor a budapesti lapok a nagy beteg állapotában bekövetkezett biztató javulás hírért hozták, hogy hittük, hogy a gondviselés megkíméli a magyar nemzetet e legsúlyosabb csapástól és megtartja az országnak azt, a férfit, aki egész munkásságát, roppant tevékenységét csupán a haza felvirulásának szentelte.

Fájdalom! rövid ideig tartó lehetett csak bizakodásunk. Már a következő napon, hétfőn délelőtt újabb Hiób-hír érkezett, mely Baross Gábor halálát tudatta és a hír — ezúttal igaznak bizonyult: Baross Gábor nincs többé az élők között; hideg teteme kiterítve fekszik a ravatalon.

Mije volt az országnak a nagy halott: hasábotak, egész oldalakat kellene írunk, hogy ezt csak némi részben is elmondjuk.

Szomorúságában, gyászos voltában is ékes-szóloán mutatja a veszteség mérhetetlen nagyságát: hogy nincs az országban párt, mely — kimulása után — érdemeit el ne ismerné és nem siratná benne a nemzet halottját.

Az egész magyar nemzet halottja ő — pártkülönbség nélkül, mert e nemzetnek, a magyarságnak volt szentelve egész élete, attól a perctől, ahogy a közéletben szerepelni kezdett, egészen a pillanatig, amikor nagy és erős lelke legyőzött a halál által.

Hiába mondjuk: nincsen pótolhatatlan ember, pótolhatatlan veszteség.

Baross Gábor igenis jó időre pótolhatatlan azon a polcon, hová vasszorgalommal, fényes tehetséggel, pártját ritkító energiával küzdötte fel magát s az elhalálozásával elárvult kereskedelemügyi miniszteri tárcát bizonyára lesz aki átveszi utána örökül, de aligha olyan, aki az örökségbe ugyanazt a példátlan munkabírást, vasakaratot és szakismeretet is hozza magával.

Alkotmányos életünk újraébredésétől mindmáig nem volt az országnak minisztere, aki aránylag rövid idő alatt annyi fényes eredményt jegyezhesen fel, akinek nevéhez annyi siker fűződik, mint az övéhez. És magyar volt minden izében. Az elért fényes eredmények, a korszakalkotó sikerek mind a magyarság érdekét szolgálták legelső sorban, az általános országos érdek mellett: ezért kétszeres a csapás, mely elhunytával a magyarságot érte, ezért fokozottabb a fájdalom, mely ravatalánál minden magyar szívet átnyilal.

És alig egy minisztere az országnak érte meg eddig azt, hogy érdemeit már életében, pártkülönbség nélkül, mindenki elismerje, azoknak tisztelettel adózzon. De államférfiúi és emberi erényei olyanok is voltak, hogy csak a legritkább esetben találhatók fel együtt egy egyénben s akiben így egyesülnek: önkéntelen tiszteletet parancsolnak.

Most ez a fényes tehetség, ez az elpusztíthatlan hitt vas-fizikum összeomlott, megsemmisült a halál lehétől, mintha villám sújtotta volna. Összeomlott ifjan, alig 44 éves korban, mikor az hittük, hogy megadatunk neki betetőzni a megkezdett művet, Magyarország gazdasági átalakulásának szilárd alapra fektetett épületét.

Ő vetette meg ez épület alapját, az ő nevével lesz az szétválaszthatlanul összeforrva, ha majd valaki ez átalakulás történetét megírja.

Közlekedésügyünk szinte rohamos, magasfokú föllendülése, az önálló vasúti politika, mely állami vasúttal hálózza be az országot és kiszorította az idegen érdekeket, a kereskedelem és ipar hatalmas fejlődése, magyarosodása, kereskedelmi társulatok alakítása, tengeri kereskedelmünk megmagyarosítása: mind, mind az ő elévülhetetlen érdeme ez, amint hogy ő teremtette meg — merészen újító szel-

lemével — a zónát és az új árudíj-szabást is, mely egyszerre szakított az eddigi kilométeres szállítási díjszámítás sablonjával.

Öszinte hazafüi aggodalommal tekintünk a közel jövő elé, vajjon kerül-e Baross Gábor helyére olyan férfi, akiben nemcsak az a tehetség lesz meg, hogy nagy elődje nyomdokaiba képes lépni, de az a kiváltságos kitünőség is, ami az ő legbecsesebb jellemvonását képezte: hogy a nagy tudott lenni a kicsiny dolgokban is.

A vasárnapi munkaszünet és a gyári munkások kötelező beteggelyezéséről szóló törvény nyilván csak kezdete ama nagyszabású szociális és filantrop politikának, melyet ő a munkás-kérdés egyedül biztos orvosának vallott.

Lesz-e, aki méltó ezt a nagy örökséget átvenni, elég erős a megkezdett épületet betetőzni?

Ez a kérdés nyomul előtérbe a nagy és mérhetlen gyász közepett, melyet elvesztése fölött érzünk és hogy előtérbe toluhat — épp ez a fokmérője annak: milyen súlyos az egész ország vesztesége.

Am véges emberi elménk hiába kutatja akár a közel jövő titkait is, melyekről a fátyol előre fellebben-teti, senkinek sem adatott.

És töprengésünk, aggodalmunk felolvad a nagy gyászban, mely a nemzetre borul, hogy fiai legjobbját, a legmunkásabbat, a legpótolhatatlanab-bat vesztette el férüi tetterejének teljében.

Koporsóját egy ország siralma veszi körül, egy nemzet gyászja kíséri utolsó útján, az enyészetbe, az örök nyugalom helyére azt, aki életében nyugalmat soha nem ismert s akit munkássága mezején orvul ejtett meg a halálos kór.

Az illavai családi sírbolt befogadja csendes lakóját, Baross Gábor élettelen testét. Ott fog porlani és pihenni ősei mellett — ami benne por és hamu volt.

De dicsó szelleme át fog világotlani késő századokon, hirdetni fogják művei mije volt ő az országnak és emlékezetét híven őrzi meg a nemzet halás kegyelete!

Közigazgatási bizottság. Vármegyénk közigazgatási bizottsága a f. hó 10-én tartotta e havi rendes gyűlését, a fősápnak elnöke alatt.

Nevezetesebb mozzanata alig volt a gyűlésnek, a közigazgatási előadmányok sürke egymásutánban követték a szakelőadmányok, melyekből a tanfelügyelő által előadott néhány ügy domborodott ki figyelmet keltően, melyekről azonban nem e tudósításunk keretében adunk hírt.

A közigazgatási előadmányok elsője volt, Congrad köztség kérvénye, melyben elvi jelentőségű határozat hozatalát kéri a tekintetben, hogy a községi orvos díjtalanul tartozik-e a trachomások megvizsgálását teljesíteni, vagy az egyes betegetől jogosított-e díjakat beszédni?

A bizottság, Csató Zsigmond dr. előadói javaslatához képest, azon — igen helyes — elvi jelentőségű határozatot hozta a kérvény tárgyában, hogy — tekintettel a trachomának járványos jellegére — a község által alkalmazott orvos az egyes hozzá folyamodó trachomabetegektől külön díjat szedni nincs jogosítva, legfeljebb a község állapithat meg ezért a részére — mint járványorvos részére — külön tiszteletdíjat.

A második közérdekű ügy volt, annak bejelentése, hogy a kereskedelmi miniszter, az utadók 1891—92-ik évi költségeloirányzatának keretében, jóváhagyta a közig. bizottság azon határozatát, amellyel a szentes-vásárhelyi vasútépítési költsön az év törlesztési hányadával felvett 3750 frtot a csongrádi mútt költségeihez uttóte hozzá és ezzel ez utóbbit 21750 frtra emelte.

Közérdekű Szentescra a virilís névjegyzék végleges megállapítása 1892-re, ami szintén e gyűlésen történt, a névjegyzék ellen — kihagyása miatt — főlegbezzett Steiner Farkas helypénzbőlő főlebészésnek elutasításával.

Előkerült egy pillanatra a Varjassy István volt horgosi jegyző fegyelmi ügye is. A vizsgálat ezen ügyben be van fejezve és az ügyiratok most már az alispáni hivatalnak adattak ki az első foku fegyelmi ítélet meghozása végett.

Közegészségügyi szempontból nagyjelentőségű tárgy jött ezután sorrendre.

A közig. bizottság, a tisztí főorvos jelentése alapján, megbízta az alispánt, hogy a szentesi lúdvágó telepeket vizsgálja meg és vizsgálata eredményéről tegyen jelentést.

Stammer Sándor alispán most terjesztette e jelentést a bizottság elé.

Megvizsgálta az összes lúdvágó telepeket a Rádi Kálmán szentesi városi főkapitány közbenjöttével — és amit észlelt, amiről jelent, az közegészségügyi szempontból valóban megrendítő.

A lúdvágó telepek közül Magyar Mózesé, továbbá a szentesi izz. hitközségnek a templomudvaron levő metsző telepe olyan, hogy mulhatatlan kelesztő fészkei a pestises betegséget hordó fertőző bacillusoknak.

Még ennél is megdöbbentőbb, amit az alispán a szentesi közig. hivatalról jelent. Itt a két emésztőödröm sem kiköveve, sem kellően befödve nincsen, a legyek milliói lepik el már ma is e döglletes tanyát, melyet kiállhatatlan bűz vesz körül. És természetesen, hogy az emésztőödrökön felnevelkedett légyhad szabad szakmányban a frissen ölt jószág húsa, mely a mérsárszékben kimérésre kerül.

Fokozza a veszedelmet, hogy a közig. hivatal alig 40 lépésnyire esik a dögter a maga ekskvizit rondaságaival, melyek már magukban sem volnának a város ily közvetlen

közében megtűrhetők. Csodával határos, hogy a mindennapos rendőri felügyelet alatt álló ezen intézmények illetén közveszélyes állapota mellett, nem útnak köztűntünk tanyát a legveszedelmesebb járványos betegségek és napirenden nincs a vérmegérzés.

A közigazgatási bizottság, kellő érzékkel a közegészségügyi fontossága iránt, szigorú határozatot hozott e rettenetes hanyagság megszüntetésére, hivatalosan szólítván fel Szentesc város előjáróságát, hogy úgy saját telepein, valamint az izz. hitközség és Magyar Mózes metszőtelepein haladéktalanul gondoskodják a szükséges intézkedések foganatosításáról és ezek eredményéről a f. évi június 1-ig tegyen hivatalos jelentést.

A Szentescen uralkodó difteritisz-járvány elleni óvintézkedés — a főorvosi jelentés alapján — szintén gondoskodása tárgyát képezte a bizottságnak, melynek gyűlése, az ezután sorra került szakelőadmányok elintézésével — délelőtt fél 12 órakor véget ért.

A szédelgések kora.

Népek és nemzetek történetében időszakonként felszínre vetődik a *s m o b e*, a társadalom salakja, hogy alapjukban megrázkódtassa a közrend és vagyoní batorság oszlopait és rettegése, felelembé ejtse rémuralmával az emberiséget. — És nemzetek történetének kicsinyített mása egy-egy községé, hol időszakonként szintén merülnek fel olyan káros társadalmi jelenségek, amelyek a közönységet rettegésben, izgalomban tartják.

Azt hisszük, nem kell messze mennünk, hogy állítsunk igaz voltát bizonyítsuk.

Körülből egy hete, hogy éppen városunkat tartja izgalomban egy esemény, mely ilyen körságos jelenség következménye: értjük több gabonakereskedő hirtelen bekövetkezett fizetésképtelenségét, mely nem csupán pénzintézeteket érint közelről, de ezen fölül még a gazdaszaltási sok tagjára is érzékeny, súlyos csapást mért

Legtalálóbban a *s z é d e l g é s k o r á n a k* nevezhetők azt a pár évet, mely a most bekövetkezett vagyonbukások megelőzte s amelynek csapásán — úgy látszik — még nem okult elegendé a közönység, mert minden előjel mutatja, hogy a szédelgésnek még nem értik végét és a spekuláció, mint valami moloch, nem telt be azon áldozatokkal, akiket eddig sújtott, sőt élnyelt.

Sajátságos körságos állapot ez, melyet gyökeresen orvosolni: a társadalom összerájának feladata.

Olyan egzisztenciák hozták létre, akiknek egy merész játékban vesztieni valójuk nincsen; akik elősídjai a társadalomnak és mint rákfené eszik be magukat mindentűt, veszedelmesen terjeszkedve, ahol csak lábukat megvetetik, belezvonva a legörületebb spekulációkba mindenkit, aki bár egyszer elég könnyelmű: csalogató, csabos ígéretekben megbizni.

Mi ezen egzisztenciák életmódja? Miből szerzik a jövedelmüket? Honnan nem csupán a megélhetés eszközeit, de sőt a jó módot is, hogy a társadalomban tiszteséges külsővel lépjenek fel? — nem kutatta eddig senki.

Nem jutott eszébe senkinek, kérdezni: fizetnek-e ezek bő költelekésüknek megfelelő adót? Ha ügynökök: mint ilyenek hatóságilag bejegyezettek és azon hatósági felügyelet alatt állanak-e, melyet ily ügynökökre a törvény megszab?

Nálunk az illetékes hatóságoknak kisebb gondjuk is nagyobb: a polgárok vagyoní batorsága fölött való hathatós örökösénel.

A rendőrség azt hiszi: minden köteleességet teljesítette, ha éjjeli járőratokat cirkáltat és a közbatorságot esetleges betörésektől, házasságtól megóvjá; azokra a veszedelmes bűnfészkekre azonban, hol intelligens emberek fosztogatták ki egymást tiltott szerencsejatekban, ügyét se vet. Arról nem tartja érdemesnek tudomást szerezni, hogy p. a város tulajdonát képező nagyvendéglő egy magánzóhája egyenesen ilyen tiltott szerencsejatek barlangjával van berendezve, villamos jelzőkészülékkel arra az esetre,

hahogy véletlenből a hatóság meg akarná lepni a játékosokat.

A szédelgések, a tisztességtelen vagyon-szerzés szomorú korszaka ez és valóban bámulatos az a könnyelműség, amellyel egysékek — számosan, lelkiismeretlen ügynökök csabos ígéreteibe bizakodva, a veszedembe rohannak, magukkal sodorva mindazokat, akik velük összekötöttesben voltak, bennük megbíztak.

De van ennél valami bámulatosabb is: *az a mód, amellyel a »Szentesi Lap« bekövetkezett gabonakereskedő fizetésképtelenségeiről ír, az a bírdalt, amellyel ezenközben a néphiszékenység és azok fölött pálcát tör, akik polgártársaik bizalmával visszaélték.*

Ha a több polgártársunkat ért veszedésem volna olyan elszomorító, szinte kacagni lehetne a fölött, amikor ez a tiszteletreméltó újság így ír: *»Valóban csodálatos előttiánk, hogy gazdaszaltásunk mint tudott így lépze menni, de hát a nép hiszékenysége kimeríthetően aranybánya, melyből egy kis vakmerőséggel akár a végtelenségig lehet meríteni.«*

Valóban így van, ahogy írdozt: a nép hiszékenysége egy kimeríthetetlen kincses bánya, melyből egy kis vakmerőséggel a végtelenségig lehet meríteni; — de — hogy azt a szentesi Lap írja meg: ez amilyen bosszantó, oylan kacagni való is.

Mert igaz ugyan, hogy ő tudja ezt legjobban, közvetlenül tapasztalásból. Nem éppen kicsinylendő vakmerőséggel merített a szerkesztője már vagy 15—16 éve aból a kincses bányából, amit a nép hiszékenysége nek neveznek és hogy Hoffer Adolf olyan közel férközött a hhoz a kincses bányához, ebben szintén nem kis része van ugyanannak a lapszerkesztőnek: de hogy valaki — akinek mindent épp úgy, vagy sokkal jobban kell tudnia, mint mi tudjuk, végül előálljon és — mikor vaj van a fején — maga mutasson rá — bírdalóan — arra a vakmerőségre, mellyel egysékek a nép-hiszékenysége kincses bányáját kiaknázzák: ez magában szintén nem megvetendő vakmerőség ugyan, de másfelől rettenetes bányúság is (ha nem újabb fűfika) és mint ilyen, kacagni való.

Az állítottuk, hogy Sima Ferencnek nem kis része van abban, hogy Hoffer Adolf oylan közel férközött ama bizonyos kincses bányához.

Nem vagyunk ugyan országyűlési képviselők, de azért nem kevésbé köteleességünk: mindenért, amit mondunk, a felelősséget elvállalni és azok igazolvált bizonyítani.

Nos hát. Emlékezzek csak vissza a közönység jól: mi és ki volt Hoffer Adolf 2—3 év előtt?

Senki és semmi, aki sem ozzott sem sokszorozott a helyi társadalomban. Apja életében egész életmüködése abból állt, hogy az öreg úr pipát tömte és vitte utána a dohányszacskót, vagy átvette a gabonát, amelyet apja vásárolt.

Ónáló tevékenységet semmiben sem fejtett ki, jelentetelen egyéniség volt, akit senki sem vett komolyan számba.

Aztán egyszerre, minden átmenet nélkül lett — apja halála után — a hernyóból vakító szárnyú tarka pillangó, a ranyos lepke — — és a ki ezt átalakulást előidézte: Sima Ferenc volt.

Határozottan állítjuk, hogy a vele való barátkozás révén jutott Hoffer Adolf oylan közel a néphiszékenységi kincses bányához, amelyből aztán a mesterégyülőségnek vak eszközeit, a tanítvány pedig a zsiros szivességi váltókat merítette. *»Kéz kezét moss«* — ez volt a jelszavuk s míg Sima Ferenc besegítette Hoffer Adolfot a városi képviselőtestületbe, majd a gimnáziumi igazgató mellözésével a községi iskolaszékbe, ez viszont egyéb téren tett szorgálatokat, a névalírásával, kegyes pártfogójának.

És a hiszékeny nép, mely vakon követte Sima Ferencet mindenben, hogy ne bíztól volna meg Sima Ferenc személyes jó barátja: Hoffer Adolfban? Hogy ne tártól volna fel előtte a szivességi váltók kincses bányáját, mikor naponta látta, hogy ez ember azok kebelbarátja, akiknek szava szentírás volt előtte és akik — bár a nép jóakaróinak, barátainak hazudják magukat

— soha egy szóval sem figyelmeztették arra a veszedelmes szerencsésejétekra, mely Hoffert végredményben tönkre tette?

Bizonyítékaink vannak rá, hogy Balogh János és Sima Ferenc még akkor is Budapestre, az »Arany sas« szálló egy szobájába várta Hoffert Adolfort tanácskozára, mikor már fizetéseketelenség nyilvánvaló volt — s ennél alig kell kiáltóbb bizonyosság arra, hogy milyen benső barátság fűzte őket egymáshoz.

A néphiszékenység nem fordul magától senkihez vak bizalommal s csak azok meríthetnek kincsés bányájából, akik hozzá furfangos módon közel férköztek. S am tekintünk végig azon gazdánk névjegyzékét, akik könnyenhivéskül áldozatok lettek Hoffert Adolffal önkénybükésán. Kevés kivétellel ott találjuk őket mind a Sima Ferenc táborában, kiáltó jelül annak, hogy az ő barátsága volt az, mely vak bizalmat keltett bennük a most vagyonbuktott iránt.

Valóban a szédelgések korát éljük ma. Alig egy éve, egy hitelszövetkezet igazgatósága mesterséges furfanggal vásárolja össze a részbetétesek betétkönyvecskéit, hogy busás nyereséggel takarékpénztárra alakítsa az intézetet.

És most ugyanezen intézet irányadói állnak elő, hogy — már meg — kereskedelmi társaságot kell alakítani s azzal indokolják meg e törekvésüket, hogy erre különösen most van elég szükség, mikor több gabona-kereskedő vagyonbuktott lett. Olyan gabona-kereskedő, aki a velük való barátkozás révén merített a néphiszékenység kincsés bányájából.

Nem kereskedelmi társaság kell ide, hanem kevesebb olyan vakmerőség, mely a néphiszékenységes kincsésbányájára támaszkodik, hogy azt lelkiismeretien kiaknázza, — no meg, több szilid gabona-kereskedő, mint mostanában volt és a törzsjegyzék kiséprézése.

Ujdonságok.

Szentes, 1892. május 12.

— **A vármegye és Szentes gyászja.** A sújtó csapás, mely bellisi Baross Gabor kereskedelemügyi miniszter f. hó 9-én bekövetkezett elhunytával az egész országot érte, a pótolhatatlan veszteség fölött való gyász vármegyénkben és Szentesen is kifejezésre jut mindenképen. Középületink: a vármegyeházán, városaházán, vasúti indulóházán, a városi gimnáziumon és a kir. adóhivatal fölött komoran lengenek a fekete lobogók, hirdelve a nemzeti gyászt; gyászlobogót tűzött ki a kaszinó, továbbá a kereskedő ifjak egylete, a polgári kör, az ipartestület és az I. 48-as népkör, mert hiszen mindenki a maga halottját siratja a korán elhunytban, aki míg élt, alig volt önmagáé, mindig csak a nemzeté és különösen a magyarságé. Zsilinszky Mihály főispán, ahogy a halálesetről hivatalos értesítést kapott, nyomban táviratilag fejezte ki a maga és a törvényhatóság mély részvétét az elhunyt özvegye előtt. Több üzlet kirakatát feketével vonta be a kegyelet. A temetésen, mely tegnap délután volt, az országház határozata szerint az ország költségein, Zsilinszky Mihály főispán képviselte volna a törvényhatóságot ha idejében feljut. Szóba került az is, hogy a törvényhatóság több bizotts. taggal képviseltesse magát ez alkalommal, de ez iránt — mert a temetés idejére tájékoztatlanok voltak — semmi intézkedés sem történhetett. Hisszük azonban, hogy úgy a vármegye törvényhatósága, valamint Szentes város képviselőtestülete meg fogja találni a módot egy gyászistenisztelet rendezésében arra, hogy az országos gyászban való legmélyebb részvétet kifejezésre juttassa.

— **Személyi hir.** Zsilinszky Mihály főispán a tegnap déli vonattal hosszabb tartózkodásra Budapestre utazott.

— **Városi közgyűlés.** Szentes város képviselőtestülete rendkívüli közgyűlést tart ma délután 3 órakor, a túl a kurcai teremben. A közgyűlés egyetlen tárgya: a városi árva-pénztár 1891. évi zárszámadásának megvizsgálása.

— **A kisdédvőzés vármegyénkben.** Terigin a Gyula dr. kir. tanfelügyelő a f. hó 10-iki közigazgatási bizottsági gyűlésen referált vármegyénk több községének kisdédvő-ügyéről. Köztudomású ugyanis, hogy — az új kisdédvőtörvény alapján — minden község törvény erejével köteles, lakossága lélekszámahoz és állami adójához viszonyítva — egy vagy több községi kisdédvőt vagy esetleg gyermekmenedékházat állítani. A tanfelügyelő jelentése szerint Szegváron az óvóköteles gyermekek száma 509 és így a község egy kisdédvőt köteles állítani. Dorosma szintén létesít egy új kisdédvőt s ezenfölül 100 frttal és egy apólonó tartásával segélyezi a meglévő magánóvodát. Kistelek — miután a jelen tanévben 2 új elemi néposztályt állított — egy évre felmenteni kéri magát a kisdédvő felállításának kötelezettsége alól és a kérelmét a közg. bizottság teljesíti. Fabián-Bebestyén pedig új iskolát állít, mely nyáron egyidejűleg gyermek-menházul is fog szolgálni.

— **Az alispáni állás.** Nemcsak itthon a megyében, de a viszonyaink iránt melegen érdeklődő Szegeden és Vásárhelyen is élénk megbeszélés tárgyát képezi most, ki legyen az új alispán? Ki lépjen a nyugalomba vonuló Sztámmér Sándor örökébe? Örömmel vesztünk róla tudomást, hogy szegedi egyik laptársunk, a »Szegedi Napló«, amely nem csupán viszonyainkról van alaposan tájékozódva, de szerkesztője ezenfölül az itteni szereplő egyéneket is ismeri, velünk egy nézetet van e fontos kérdés megoldásában, mert a f. évi 111. ik számában, a csongrád-megyei alispánságról emlékezve meg, így ír: »Az alispánságra biztos kijelölése van dr. Csató Zsigmond megyei főjegyzőnek, aki ez állásában két éve óta megmutatta az előkelő közigazgatási hivatalra való rátermettségét. A laptárs e nézetét nemcsak osztjuk, de kifejezzük azon reményünket is, hogy Csató Zsigmond dr.-ral szemben, legalább megyei tisztviselő, egy sem lép sorompóba.

— **Egy tanár nyugdíjaztatása.** Zóó János tanár, aki hosszú éveken át tanított a városi gimnáziumban és a polgári leányiskolában, nyugdíjaztatása iránt való kérelmét benyújtotta a tanfelügyelőhöz, aki azt a közg. bizottság f. hó 10-iki gyűlésén referálta. A kérvényt a bizottság áttette a nyugdíj bizottsághoz, amely még ugyanazon napon, a tanfelügyelő elnöklöte alatt tartott ülésében intézte azt el azzal, hogy a kérvényezőnek nyugdíjaztatását pártólán terjesztik fel a közoktatásügyi minisztériumhoz.

— **Új takarékpénztári pénztáros.** A »Szentes-vidéki takarékpénztár« igazgatósága a f. hó 8-án választotta meg az új intézeti pénztárost Berényi László személyében. 22 pályázó közül esett rá a választás és — mint értesülünk — benne a takarékpénztár kitűnő képzettségű tisztviselőt nyer, aki kereskedelmi iskolát végzett és jogot is hallgatott. A megválasztott, aki különben szentesi születésű és néhai Berényi Imre fia, 10,000 frt óvadékot tesz le az intézetnél állása elfoglalásakor.

— **Ejjegyzés.** Kókay István dr. főbíró, kiváló szegedi fiatal ügyvéd, a napokban tartotta ejjegyzését Szabadkán Kiss Gizella kisasszonnyal, Kiss Ábel kishegyesi földbírókos szép leányával.

— **Hány óvoda felállítására kötelesek Szentes?** Városunkban befejeztetve az óvóköteles gyermekek összeírása, a tanfelügyelő az erre vonatkozó adatokat most terjesztette a közg. bizottság elé. Ez adatok szerint városunkban

összesen 977 óvóköteles gyermek van, kik közül kellő felügyelet és ápolás alatt áll 514, felügyelet nélkül 463. A most létező két magán-kisdédvőben elhelyezhető még 103 gyermek és így 303 gyermek maradna felügyelet és ápolás nélkül. A tanfelügyelő előterjesztése folytán ennél fogva felhívta a közg. bizottság a várost, hogy a törvény rendelkezéséhez képest, mielőbb gondoskodjék 2 új kisdédvő felállításáról.

— **Majális.** Emleltettük lapunk legutóbbi számában, hogy a helybeli ev. nőegylet a f. hó 26-án, áldozó csütörtökön, majális rendezését pénztára javára. E tavaszi táncvigalom, amely a jelzett napon délután 2 órakor tartandó sétahangversennyel veszi kezdetét, a túl a kurcai népkert városi épületének nagytérképében lesz és az egylet rendező bizottsága a meghívókat a mai napon küldi szét. A kik tévedésből talán meghívót nem kapnának, de erre igényt tartanak, forduljanak ez iránt bizalommal a rendezőséghez, mely az akaratán kívül semmit hibát készséggel hozza helyre.

— **Házépítő kaszinó.** Tegnap délután bontotta fel a kaszinó választmánya az új kaszinó-épületre beérkezett zárt ajánlatokat. Összesen 12 ajánlat érkezett be és pedig 9 különajánlat egyes építési szakokra és 3 összajánlat. Összajánlatok adtak be: ifj. Kovács János 21,875 frtra, Dobóczy József 22 ezer néhány száz forintra és Székely Károly 25 ezer forintra. Minthogy pedig az egészen realisan számított építési költségelőrányszat az összes költségeket jelentékenyen kisebb összeggel vette fel, ennél fogva a választmány az építés kiadása iránt ezúttal nem határozott, hanem a két legelőszőbb összajánlatot benyújtott vállalkozót szólította fel újabb ajánlat benyújtására, hogy bizonyos körülmények figyelembevételével, legelőszöbb számítva, mennyiért vállalkozzanak az építésre.

— **Gyanús sertéshullás.** Pusztai Ferenc útaszának gyanús körülmények közt hullott el a f. hó 10-én egy sertése — és mint lelkiismeretes emberhez illik — erről jelentést is tett a rendőrségnek azzal, hogy nem tudja: miben pusztult el a sertés. Egyben azonban bejelentette azt is, hogy ezt megelőzően a vele egy portán lakó Sebesi Ferenc útaszárának már 3 sertése hullott el, a nélkül, hogy Sebesi ezt bejelentené. Minthogy más jelenségekből is felmerült a gyanú, hogy ismét sertés-orbánc van kitérőben, a rendőrség utasította az állatorvost, az elhullott sertés szigorú megvizsgálására.

— **Fegyelmi ügy.** Tahy István horgosi tanító ellen a közg. bizottság egy korábbi gyűlésében fegyelmi vizsgálatot rendelt el. A vizsgálat időközben megtartott és a tanfelügyelő az iratokat most terjesztette a közg. bizottság elé, mely az ügyet véleményezésre végezt a tiszt ügyésznek adta ki.

— **Esküvők.** Csillag Ignác fiatal mezőúri kereskedő a f. hó 15-én ünnepelel esküvőjét a helybeli izr. templomban Lévai Emma kisasszonnyal, Lovi Lipót helybeli kereszmáros szép leányával; Rónai Lajos helybeli kereskedő pedig ugyanazon nap esküvő örök hűséget a fegylyhazy izr. templomban Háhn Róza kisasszonnyal.

— **Takonykóros lovak.** Az orosházai szolgabírószág átírtban értesítette a helybeli rendőrséget, hogy Molnár Imre I. tizedbeli szentesi lakos ott egy takonykóros lovat adott el, mely hatóságilag lebukóztatott s hogy ez már a harmadik eset mostanában, amikor szentesiek ilyen lovakat visznek át Orosházára eladni. Egyet Malokcs József lókupec cigány, egyet pedig Kiss Lajos adtak el. A rendőrség, az állatorvos útján, minden óvónötezkédést megtett az illeték udvarán, Malokcsnál elégették a löszerszámat és az udvarokat 30 napi vesztégar alá vetették, hogy így e veszedelmes körszág továbbterjedését csirájában elfojtsák.

— **Árvamegye inségeseinek.** A helybeli vereskeresztgyeltnél a felvidéki inségések nyomorának enyhítésére még mindig érkeznek be könyörödmányok. Újabbán a következő, itt nyilvánosan nyugtázott adományok gyűltek be: szentesi IV. temetőgyelet 5 frt; Holik Lajos 1 frt; a vereskeresztgyelet

csongrádmezei választmánya 10 frt és a tisztánenni és tisztántúli járás főszoigabiro-ságainak gyűjtése 39 frt 55 kr. Az összes eddigi gyűjtés eredménye tehát 995 frt 55 kr.

Selyem-grenadineket fekete és egyéb színekben méterenként 95 król 9 frt 25 krig 18 különféle fajtában szállít, megrendelt egyes öltönyökre vagy egész végekben is postabér- és vámmentesen **Henneberg G.** (es. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zúrichben.** Minták postafordultával küldetnek. Svájczba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. (7).

Irodalom.

A **»Vasárnapi Ujság«** május 8-iki száma a következő tartalommal jelent meg: **»Zalka János, győri megyés püspök.«** (Arcképpel és a győri püspöki székesegyház és a püspök-vár képeivel). — **»Költmények.«** Csak a napot. **»Imánda Miklóstól.«** — **»Vándorol a bárányfelhő.«** **»Hegedű szől.«** Zoltán Vilmostól. — **»Sárgult a lomb.«** Farkas Sándortól. — **»Leányoktettek akadály nélkül.«** Vig elbeszélés. Irta Zöldi Márton. — **»A fekete-erdőtől a Fekete-tengerig.«** (Egy angol festő magyarországi rajzaival: **»Dunaföldvári vízhozónók;«** **»Monostor s zegi női viselet;«** **»Bez-dáni magyar leányok;«** **»Disznópásztor;«** **»Disznósorda a Duna partján;«** **»Nyomatás;«** **»Sokak lányok;«** **»Dunaföldvári mosonók;«** **»Vukovári görögdiányok;«** **»Czigány leány;«** **»Dunai malmok;«** **»Halász-kunyhó Gemencén.«**) **»Az 1892-iki nagy haború.«** — **»Rhampsinóti király kincstára.«** (5 képpel) Elbeszélés Gaisford J. F.-től. — **»Csernovits Petér.«** (Arcképpel). — **»Duse Eleonora.«** Dr. Lázár Bélától. (Arcképpel R. Hirsch Nellitől, és jelmezképekkel: Gauthier Margit, Kleopátra és Fedóra szerepeiben). — **»A keresztények üldözése Khinában.«** (Képekkel, Khinában készült rajzok után). — **»Az Akadémia nagyhete.«** — **»Irodalom és művészet;«** **»Közítetek és egy-tek;«** **»Mi újság;«** **»Sakkjáték;«** **»Képtalány stb. ren-des heti rovatok.**

A **»Vasárnapi Ujság«** előfizetési ára negyedévre 2 frt, a **»Politikai Ujdonságok«** kal együtt 3 frt. — Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. sz.) megrendelhető a **»Képes Néplap«** legolcsóbb újság a magyar nép számára, félve 1 frt 20 kr.

Vasúti menetrend.

Budapest—h.-sz.-márton—szentesi vonal.

Budapest—Szentes.

Budapestről indul 8 ó. 25 p. reggel, 9 ó. 30 p. éjjel. Szolnokra érkezik 11 óra 28 perc délelőtt, 12 óra 35 perc éjjel. Szolnokról indul 11 óra 47 perc délelőtt, 3 óra 51 perc éjjel. Szentesre érkezik 4 ó. délután, 8 óra 13 perc reggel.

Szentes—Budapest.

Szentesről indul 5 ó. 35 p. éjjel, 12 óra 05 p. d. u. Szolnokra érk. 9 óra 44 p. d. e., 4 óra 17 p. d. u. Szolnokról indul 11 óra 22 p. d. e., 4 ó. 47 p. d. u. Budapestre érkezik 1 óra 20 perc d. u., 8 óra 40 perc éjjel.

Budapest—félegyháza—csongrádi vonal.

Budapest—Csongrád.

Budapestről indul 8 óra 25 perc reggel, 12 óra 25 perc délután, 2 óra 35 perc délután. Félegyházára érkezik 12 óra 08 perc délután, 4 óra 46 perc délután, 4 óra 56 perc délután. Félegyházáról indul 12 óra 35 perc délután, 5 óra 20 perc délután. Csongrádra érkezik 1 óra 38 perc délután, 6 óra 20 perc este.

Csongrád—Budapest.

Csongrádról indul 9 óra 15 p. délelőtt, 3 óra d. u. Félegyházára érkezik 10 óra 18 perc délelőtt, 4 óra 03 perc délután. Félegyházáról indul 11 óra 01 perc délelőtt, 4 óra 57 perc délután. Budapestre érkezik 1 óra 20 perc délután, 8 óra 50 perc este.

Lapthúljados és felelős szerkesztő: **Dr. Máteffy Ferenc**
Társ-szerkesztő: **Bánfalvi Lajos.**

Hirdetmény.

A körös-tisza-marosi ármentesítő és belvizszabályozó társulat kunszentmárton-mind-szenti szakaszának gátjain a **»Lucerna kaszáló és fűtermés«** a helyszínen, 200 méteres szakaszban, nyilvános árverés mellett a legtöbbet ígérőnek, azonnal leendő fizetés mellett, **f. évi május hó 19, 20 és 21-ik** napjain bizottságilag haszonbérbe fog adni.

Az eladás sorrendje a következő:

1.) **Május hó 19-én,** Csütörtök reggel 9 órakor a Szegfü-csárdánál kezdve, délig a kurczatorki órházig, délután 2 órakor folytatva a szegvári határig.

2.) **Május 20-án,** azaz Péntek reggel 9 órakor a szegvári határnál kezdve onnan haladva fel a kucori órházig.

3.) **Május 21-én** az öcsödi határnál kezdve, délig a tuzkővesi órházig, délután 2 órakor ezen órházról a teési magas partig terjedő gátszakaszon.

Bérleni szándékozók ezen árverésre azzal hivatnak meg, hogy az árverés a váltott szakaszokon egész évi kaszálásra terjed ki, magtermelés kizárásával.

Szentes, 1892. május 9-én.

SIMA FERENCZ
szakasz igazgató.

3-1

BOR-KIVONAT!

Kitűnő, élvezetes bornak pillanat alatt való előállítására, mely a természetes bortól meg nem különböztethető, ajánlom e **»Kitűnőnek bizonyult specialitást.«**

Ára 2 klonként (elégséges 1 hektoliter borhoz) 5.50 kr Készítési utasítás hozzácsomagoltatik. Legjobb eredményről és kitűnő gyártmányról kezeskedem.

Szesz-megtakarítást

érhetni el eddig páratlan **»Pálinka erősítő essenciát,«** mely a szesz italoknak kellemes, finom ízt kölcsönöz és csak nálam kapható.

Kilónként 3 frt 50 kr. (600—1000 literhez elég) használati utasítással együtt.

E speciálításokon kívül ajánlom a **»rum, cognac«** és finom **»likörök«** gyártásához szükséges összes **»essenciákkal«** fölülmulhatlan jóságban. Használati utasítás csomagolva mindenhez. **»Árjegyzék«** bérmentve.

Pollák Károly Fülöp

Essencia-különlegességek gyára Prágában.

Szolid bizonyosok kerestetnek.

Kiváló minták, magánmegrendelőknek díjtalanul és bérmentve.

Mintakönyvek szabók részére bérmentve.

Öltözék-szövetek.

Pervien és doszking a magos klerusnak, es. és kir. hivatalnokai egyenruhákhoz előírás szerinti szövetek, úgyszintén veteránok, tüzoltók, ornások és urasági csöledek részére is.

Billiárd és játékasztal szövetek, loden vízhatlan is, vadászöltönyökhöz, mosószövetek, utazó-plédok 4—14 frtüg stb.

Aki jutányos, tartós, tisztá és valódi gyapjúsövetet és nem olcsó rongyot akar venni, milyet minden házáló advarról-advarra árul s amilyenre varratási díjt sem érdemes vesztegetni, az forduljon

Stikarofsky Jánoshoz Brűnben.

Legnagyobb szövetgyári raktár a kontinensen.

Állandóan 1/2 millió forint értékű képviselő raktárban és világ űzetem mellett természetes, hogy sok szövetmaradék halmozódik fel mindenféle nagyságban, melyből mintát nem küldhetni és így csak szedelges, ha egyes cögek ily maradékokból kínálnak mintákat. Epp ezért e cögekre különösen figyelmeztetem a t. közönséget, melyek 3.10 méteres maradékszöveteket kínálnak. Már a hosszmeték egyformaságából kifürk a szedelges. Ez úgynevezett maradékok valójában divatból kiment, megromlott és eladhatatlan végekből vannak levágva és e silány árú harmadát sem éri a bevásárlási árnak.

Nem tetsző szövetmaradékok kisesereltetnek, vagy a pénz adatik vissza. Szint, mennyiséget és árt ily maradékok megrendelésénél jó előre tudatni.

Széküldés csak utánvétellel, 10 frton fölül díjmentesen.

Nemet, magyar, cseh, lengyel, olasz és francia levelezés. 20—20

A vöröskereszt-egylet Erzsébet kórházának cognac szállítója

A Gróf Esterházy Géza-féle

COGNAC

orvosi tekintélyek által ajánlva, felette kellemesen és jól ízlik, minőség tekintetében bármelyik francia gyártmánnyal versenyezhet, ára pedig

— sokkal olcsóbb. —

Különlegesség a

COGNAC,
mely mindenütt kapható.

20—12

Központi iroda:
Budapest, külső-vácuú 23.

Csak akkor valódi, ha a sértetlen dugón ez a felírás van: »Gróf Esterházy Géza«.

Szakértői Vélemény: a forgalomban levő valódi francia cognacokkal vetekedhetik

Lipscse 1892. nagy aranyérem.